

БИЛТЕН

Бр. 27
МАРТ 2024.

ЦЕНТАР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
РЕЦИКЛИРАНИ ПЛАСТИЧНИ ПРАГОВИ ПРВИ ПУТ ПОСТАВЉЕНИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ.....	3
САСТАНАК ТЕХНИЧКОГ КОМИТЕТА ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА.....	4
ЖЕЛЕЗНИЧКЕ КАРТЕ ЗА ПСЕ И БИЦИКЛЕ ДОДАТЕ У МОБИЛНУ АПЛИКАЦИЈУ.....	5
ДОНЕТА ОДЛУКА О ИЗГРАДЊИ БРЗЕ ПРУГЕ ИЗМЕЂУ МОСКВЕ И САНКТ- ПЕТЕРБУРГА.....	5
СА ПРОЛЕЋЕМ КРЕНУЛЕ ТУРИСТИЧКЕ ТУРЕ ЖЕЛЕЗНИЦОМ.....	7
„ПОВЕЖИМО СВЕТ ЈЕДИНСТВЕНИМ ПУТОВАЊЕМ“	7
ПРИДРУЖИТЕ СЕ САМИТУ О ЗЕЛЕНОЈ МОБИЛНОСТИ.....	8
УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	9
САСТАНАК ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ РОБНОГ КОРИДОРА АЛПИ-ЗАПАДНИ БАЛКАН.....	9
САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ <i>STAFFER</i> ПРОЈЕКТА.....	9
ОДРЖАН САСТАНАК ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ.....	10
ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ.....	11

РЕЦИКЛИРАНИ ПЛАСТИЧНИ ПРАГОВИ ПРВИ ПУТ ПОСТАВЉЕНИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

Фото: Network Rail

Након тестирања, прагови од рециклиране пластике су по први пут постављени у железничком тунелу **Perthshire**, изграђеном пре 175 година у Шкотској, у Великој Британији. Старом тунелу подарен је нови живот кроз пројекат вредан 6 милиона фунти, који је спровео управљач железничке инфраструктуре **Network Rail**.

Више од 3.690 нових пластичних прагова постављено је током грађевинских радова на обнови колосека који је успешно завршен крајем фебруара, након три кратка затварања пруге у току месеца. Током радова насуто је 10.860 тона туцаника, постављено око 6.000 метара нових шина и на оба колосека је такође положено 448 бетонских прагова. Поменути тунел, дужине преко 1.000 метара, је пети по дужини и један од најстаријих железничких тунела у Шкотској будући да је отворен за саобраћај давне 1848. године.

У процесу израде композитних прагова коришћена је иновативна и савремена технологија која је потом примењена на виталној траси Железница Шкотске. Рециклирани композитни прагови ће помоћи управљачу железничке инфраструктуре у остваривању циља да до 2035. године постигне нулту емисију угљеника. Такође, ови прагови имају значајан животни циклус од 50 година, а када се замене, могу се поново користити кроз рециклажу за израду нових прагова или других композитних производа.

Извор: <https://www.railengineer.co.uk/recycled-plastic-sleepers-laid-in-historic-perthshire-railway-tunnel>

САСТАНАК ТЕХНИЧКОГ КОМИТЕТА ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Састанак Техничког комитета Транспортне заједнице за превоз опасних материја одржан је у Бриселу 6. марта 2024. године, у хибридном формату.

Отварајући скуп, директор Сталног секретаријата Транспортне заједнице, Матеј Закоњшек, рекао је да су садашњи рокови за примену *Смерница за превоз опасних материја* продужени до 2025. године, што чланицама са Западног Балкана омогућује да се фокусирају на испуњавање циљева за 2023. годину. Спровођење АDR правила остаје приоритет, уз напоре Грузије и Молдавије да обезбеде размену искустава преко ТАЕКС-а. Иначе, **ТАЕКС (ТАIЕХ)** је посебно Одељење у оквиру Генералног директората за суседску политику и преговоре о проширењу Европске уније.

Дневни ред је обухватио различите теме, укључујући Директиву 2010/35/EУ о покретној опреми под притиском, надзор тржишта кроз *Плави водич*, директиве које регулишу тржиште гаса, као и Директиву о аеросолима. Састанак је резултирао продуктивним дискусијама у вези са применом смерница, наглашавајући важност усклађивања прописа за безбеднију праксу у сектору транспорта. На састанку је било речи и о исходу наставка радионице ТАIЕХ 85703, као и о Европском броју за хитне случајеве 112 (ватрогасци, хитна помоћ и полиција), који је бесплатан и може се добити са фиксних и мобилних телефона. Број 112 је део GSM стандарда, што значи да уз GSM компатибилне телефоне корисници могу да бирају број 112 чак и када су телефони закључани, а у неким земљама, чак и без СИМ картице. Састанци Техничког комитета представљају

платформу за сарадњу између заинтересованих страна посвећених побољшању безбедности у сегменту превоза опасних материја.

Извор: <https://www.transport-community.org/news/transport-communitys-technical-committee-for-transport-of-dangerous-goods>

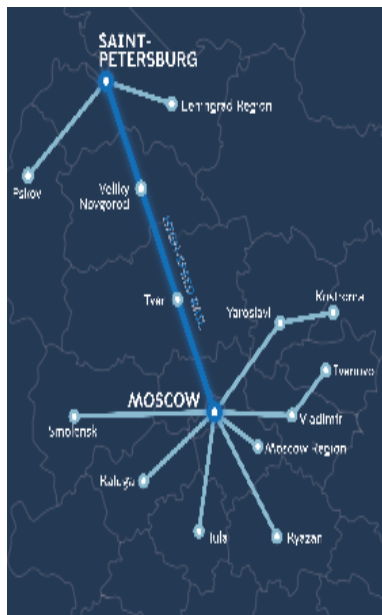
ЖЕЛЕЗНИЧКЕ КАРТЕ ЗА ПСЕ И БИЦИКЛЕ ДОДАТЕ У МОБИЛНУ АПЛИКАЦИЈУ

Нова опција за онлајн куповину карата за псе и бицикле додата је у мобилну апликацију компаније **Fairtq** крајем марта. Компанија је развила апликацију која нуди опцију за продају аутобуских и железничких карата за превоз кроз Швајцарску и Лихтенштајн. Путници могу да превезу до пет паса, пет бицикала или да комбинују обе понуђене опције. Систем детектује пређену руту и израчунава оптималне карте за све путнике, укључујући псе или бицикле у пратњи. Ова опција услуге биће проширена и за тржиште Немачке.

Извор: <https://www.railwaygazette.com/technology-data-and-business/dogs-and-bikes-added-to-ticketing-app/>

ДОНЕТА ОДЛУКА О ИЗГРАДЊИ БРЗЕ ПРУГЕ ИЗМЕЂУ МОСКВЕ И САНКТ ПЕТЕРБУРГА

Одлука о изградњи пруге за саобраћај брзих возова између Москве и Санкт Петербурга донета је 14. марта као приоритетна јер ће скратити време путовања између два града са четири на два сата и повезати шест региона и популацију од 30 милиона људи, што је 20% целокупне руске популације. Овај пројекат ће потенцијално убрзати развој туризма, пословних активности и омогућити бољи квалитет живота за грађане. То ће бити прва брза пруга која ће повезати градове: Москву, Санкт Петербург, Лењинград, Новгород и Твер, са 16 планираних станица на траси. Брза пруга ће бити повезана и са јавним градским превозом у Москви.

Скраћено време путовања доведиће до значајно унапређене повезаности, као и промоције регионалног развоја и економског раста. Предвиђено је да од 2028. године брзи возови саобраћају на 20 минута током саобраћајног шпица. Према прелиминарним рачуницама очекује се да ће бити превезено 23 милиона путника годишње, што ће утицати на пораст у броју путника. Поменута траса брзе пруге чини део прве фазе брзе железничке мреже, са планираном могућом везом до Минска у Белорусији у другој фази.

Пројекат ће обухватити реконструкцију четири кључне железничке станице како би се поједноставио трансфер путника ка 14 метро станица у Москви. На овим станицама путничка инфраструктура ће бити изграђена према најновијој технологији. Финансијска средства су обезбеђена делом из пензионих и банкарских фондова, као и из Индустријског развојног фонда. Такође, изградња ће се финансирати по принципу **Project Financing Factory**, према приложеној шеми.

Factory Organization Model

VEB.RF

- > Factory operator
- > Selects Factory's projects
- > Syndicate loan manager
- > Recipient of the government subsidy

Economy Ministry

- > Factory supervisor
- > Chief manager of the government subsidy

PFF SPV

- > Wholly owned by VEB.RF
- > Issuer of government-backed bonds
- > Tranche A Lender
- > VEB.RF commitment to buy out/substitute SPV's distressed assets

Ministry of Finance

- > Issuer of a government guarantee and grantor of the subsidy

Factory Participants

- > Lenders: Commercial banks and global financial institutions
- > Project initiators
- > Direct Investment Funds

Central Bank

- > A special procedure to govern commercial banks relating to Factory project lending

Изградњом брзе пруге биће повећан и капацитет превоза робе за додатних 30 милиона тона. Изградња ће бити поверена домаћим компанијама. На овој прузи саобраћаће први руски брзи воз који ће бити састављен од 8 вагона и кретати се брзином од 360 km/h до максималних 400 km/h. Овај воз има могућност спајања у дуплу композицију сачињену од 8 до 16 вагона и четири различита типа вагона. Тренутно се ради на пројектној документацији, у фабрици локомотива „Урал“ где се разрађује стратегија производње брзих возова. Министарство саобраћаја Русије је потврдило да је „Група Синара“, најпогоднија за обављање овог задатка као водећи извођач.

Модел будућег брзог руског воза са осам вагона

„До фебруара 2025. године, биће комплетно готова пројектна документација. У августу 2025. године, биће завршена почетна испитивања кочионог система за брзе возове. Сходно томе, до августа 2026. године биће завршена сертификација кочионог система и бићемо спремни за масовну производњу возова заједно са Синаром“, изјавио је генерални директор **МТЗ Трансмаш** Николај Егоренков.

Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/moscow-st-petersburg-hsr-construction-launched/>

СА ПРОЛЕЋЕМ КРЕНУЛЕ ТУРИСТИЧКЕ ТУРЕ ЖЕЛЕЗНИЦОМ „ПОВЕЖИМО СВЕТ ЈЕДИНСТВЕНИМ ПУТОВАЊЕМ“

Фотографије SBB CFF FFS

Пример Швајцарске показује да путовање може бити не само узбудљива авантура, већ и прилика за упознавање са историјом. Овај пут реч је о војњи **Gotthard Panorama Express** возом. Траса овог воза повезује два кантона чувена по природним лепотама попут језера Луцерн, Мађоре и Лугано и планинског венца Алпи. У склопу ове туре путници користе два различита превоза: модернизовани пароброд и панорамски воз. Путовање их води у неке од најзначајнијих историјских места у Швајцарској, отварајући прозор у фасцинантан свет швајцарске историје.

Стару пароброд, free pixalbay

Авантура путника почиње у Луцерну, укрцавањем на пароброд изграђен 1928. године. Током тростатног крстарења путници ће бити у прилици да уживају у погледу на величанствене алпске врхове, као и разноврсним кулинарским специјалитетима.

По доласку у место **Flüelen** које се налази на јужној обали језера познатог по јаким ветровима и добрим условима за водене спортове, путници улазе у **Gotthard Panorama Express** воз, где ће их срдечно дочекати искусни туристички водичи који говоре више језика. Водичи ће представити најважније знаменитости дуж трасе и скривене приче о историјској железничкој рути. Панорамски воз, опремљен првокласним седиштима и великим прозорима, путницима омогућује да удобно уживају у пејзажима који се смењују.

Путници ће бити у прилици да виде пример железничког система са спиралним тунелима, а машиновођа ће чак смањити брзину воза како би путници све призоре доживели на најбољи могући начин. Готардски тунел (*Gotthard Tunnel*), дужине 15 километара, представља централни и највећи инжењерски објекат на овој железничкој траси. Након проласка кроз овај чувени тунел, отворен 1882. године, путовање се наставља на југ, откривајући кантон Тићино са разноликим медитеранским пејзажом и палмама. Путници могу изабрати опцију да на ово изузетно путовање крену и из супротног смера, од југа ка северу. У том случају се креће возом из Лугана који је удаљен само нешто више од сат времена од Милана, и путује до Флуелена, где постоји бродска веза са Луцерном.

Љубитељима овакве врсте путовања у Србији доступна је јединствена железничко-музејска атракција „Шарганска осмица“. Ова пруга, чинећи део трасе старе готово 100 година која је некада повезивала Београд са Јадранским морем, пролази кроз живописне крајолике Мокре Горе. Овај железничко-музејски комплекс на отвореном јединствен је у Европи, а аутентично реконструисани вагони и железнички објекти привлаче пажњу туриста из целог света.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/toprail-experiences-connecting-the-world-through-extraordinary-rail-journeys-11753>

ПРИДРУЖИТЕ СЕ САМИТУ О ЗЕЛЕНОЈ МОБИЛНОСТИ

Самит о зеленој мобилности одржаће се у Сарајеву, 6. и 7. јуна 2024. године у организацији Транспортне заједнице и Немачке организације за међународну сарадњу GIZ. Самит ће подстаћи дискусије и размену знања, подизање свести о развоју одрживе, дигиталне, отпорне и еколошки прихватљиве транспортне инфраструктуре и пословања. Циљ је да се промовише одрживост транспорта, смањи загађење и унапреди здравље и добробит грађана.

Самит ће бити посвећен:

- Подршки у спровођењу Стратегије за одрживу и паметну мобилност у земљама Западног Балкана, дефинисане 2021. године.

- Панелима са фокусом на ублажавање и прилагођавање климатским променама, као и дигитализацији.
- Пленарним седницама са министрима, градоначелницима и високим званичницима са Западног Балкана, као и са партнерима у статусу посматрача.

Извор: <https://www.transport-community.org/news/save-the-date-green-mobility-summit/>

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у онлајн формату.

САСТАНАК ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ РОБНОГ КОРИДОРА АЛПИ-ЗАПАДНИ БАЛКАН

Alpine-Western Balkan
rail freight corridor

Састанак Генералне скупштине железничког робног коридора Алпи-Западни Балкан одржан је 14. марта 2024. године у Љубљани, у хибридном формату. На састанку је било речи о буџету коридора за 2024. годину, резултатима пројекта за смањење времена бављења на граничном

прелазу Добова и проширењу пројекта на друге граничне прелазе на коридору, активностима С-OSS, активностима у вези ажурирања докумената са информацијама о инфраструктури, активностима на изради нове Студије о транспортном тржишту, као и припремним активностима за предстојећи RAG-TAG састанак који ће бити одржан у јуну у Београду. На састанку су у име ИЖС учествовали менаџер за саобраћајне послове у својству члана Генералне скупштине коридора и представник Центра за међународне послове.

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА

STAFFER
EUROPEAN RAIL SKILLS ALLIANCE

У марту је одржано једанаест састанка у вези са радним пакетима 6, 7 и 8 STAFFER пројекта. Једна од тема је била припрема и организација пилот иницијативе за менторски програм чији је кључни елемент диверзитет. Овај менторски програм је намењен женама, инжењеркама, запосленим у железничком сектору. Укупно учествује 10 менторки и 10 полазница из 6 земаља Европе, а у марту је одржан иницијални састанак са учесницама приликом којег је програм започет. Представници ИЖС, аустријске, италијанске и пољске железнице, као и универзитет у Ерфурту су

учествовали у организацији програма. Следећа тема се односила на новитете и планиране активности у оквиру других пилот иницијатива које обухватају области технологије и дигитализације, комуникације, железничких операција; европски начин размишљања и аспект језика, као и дугорочну стратегију и акциони план за железнички сектор са циљем побољшања образовања у сектору и атрактивности самог сектора. Посебно је разматрано питање у контексту структуре и дефинисања препорука за политику и активности којима ће бити омогућено коришћење резултата *STAFFER* пројекта.

ОДРЖАН САСТАНАК ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

фото: CER

Састанак интересне групе за инфраструктуру, у надлежности менаџера за саобраћајне послове ИЖС, одржан је 7. марта 2024. године у онлајн формату. Састанак је почео уобичајеним ажурирањем актуелних информација из институција ЕУ које покривају сегмент заштите животне средине и економска питања: извештај о одрживости, Уредба о обнављању природе и одржива употреба средстава за заштиту биља.

Уследило је представљање информација о тренутном стању предлога Уредбе о управљању капацитетима у јединственом европском железничком простору (измени Директиве 2012/34/ЕУ и стављању ван снаге Уредбе ЕУ 913/2010), као и о

ставовима чланица CER-а по овом питању. Комитет ЕП за саобраћај и туризам је 4. марта усвојио предлог Уредбе о управљању капацитетима и очекује се гласање на предстојећој пленарној седници Европског Парламента. Став CER-а: иако је предметна Уредба важан корак ка оптимизацији и побољшаном управљању инфраструктурним капацитетима, као и ка постизању амбициозних циљева Зеленог договора и Стратегије паметне и одрживе мобилности, изражена је забринутост у вези са одређеним питањима. Железнички сектор и CER сматрају да су потребна побољшања у тексту Уредбе у вези са следећим: (1.) улога Агенције Европске уније за железнице треба да остане у оквиру свог тренутног делокруга у управљању дигиталним капацитетом и европском оквиру за ревизију учинка; (2.) потребан је даљи рад на дефинисању и тестирању социо-економских и еколошких критеријума који ће се примењивати у случају оскудних инфраструктурних капацитета; (3.) улога регулаторних тела и Европске мреже железничких регулаторних тела треба да остане ограничена на накнадну надзорну интервенцију; (4.) претерано велики број имплементационих и делегираних аката предвиђених у извештају Европског парламента требало би да буде ограничен јер ће ови додатни секундарни акти ометати спровођење Уредбе.

Железнички сектор ће са CER-ом наставити даљи рад на овом предмету у циљу постизања општег приступа и објављивања Документа о ставу CER-а, а планирано је предузимање даљих активности по овом питању у складу са постављеним политичким временским оквирима.

Управљачи инфраструктуре су у наредној тачки дневног реда поделили релевантне вести из њихове земље и/или компаније. Представница ИЖС-а је том приликом информисала чланове о

текућим пројектима модернизације железничке инфраструктуре у Србији. У даљем току састанка, учесници су кратко информисани о програму рада Коалиције генералних директора европских управљача инфраструктуре (*CER IM CEOs Coalition*) за 2024. годину, као и о предстојећем састанку управљача железничке инфраструктуре на високом нивоу (*HLIM*), који ће се одржати 27. новембра у Бечу, док ће се наредни састанак Интересне групе за инфраструктуру одржати 4. јуна 2024. године у Бриселу.

ОДРЖАН САСТАНАК UIC СЕКТОРА ЗА БУКУ И ВИБРАЦИЈЕ

Састанак UIC Сектора за буку и вибрације одржан је 13. и 14. марта у Мадриду, у хибридном формату у организацији шпанског управљача железничке инфраструктуре ADIF INFRASTRUCTURE. На састанку су присуствовали представници 17 железничких компанија и управљача инфраструктуре, а дневни ред је обухватио следеће теме: европски развој догађаја по питању смањења буке, UIC активности у оквиру пројеката ACORD, NOVITA и LOWNOISEPAD, као и радних група у вези шкрипе точкова приликом уласка воза у кривине, буке која долази од возила, и ISO стандарде. Такође, представљене су новине у вези измене Техничке спецификације за интероперабилност у вези буке (TSI Noise), као и истраживање о индикаторима буке.

Новина је и да је Европски суд правде донео пресуду да железнице са обимом саобраћања изнад 30.000 возова, морају израдити мапе буке и усвојити акционе планове против буке, без обзира на број људи који су погођени и без обзира на то да ли има становника у близини пруга. Истакнута је предност примене методе CNOSSOS за мерење буке због прецизности резултата, која се иначе користи за мерење на српској железничкој инфраструктури. Одражано је 10 презентација управљача инфраструктуре, са мерама које се користе и за колико децибела умањују буку, међу којима је и презентација представника Инфраструктуре железнице Србије (ИЖС) по

питању буке у вези законодавства, мерења и мера заштите.

Ниске баријере против буке постављене у Шпанији које према мерењу умањују буку до 3 децибела

Наведено је спровођење следећих стратегија у земљама ЕУ:

- Тиша железница за друштвену заједницу,
- Тиша путовања,
- Тише радно место.

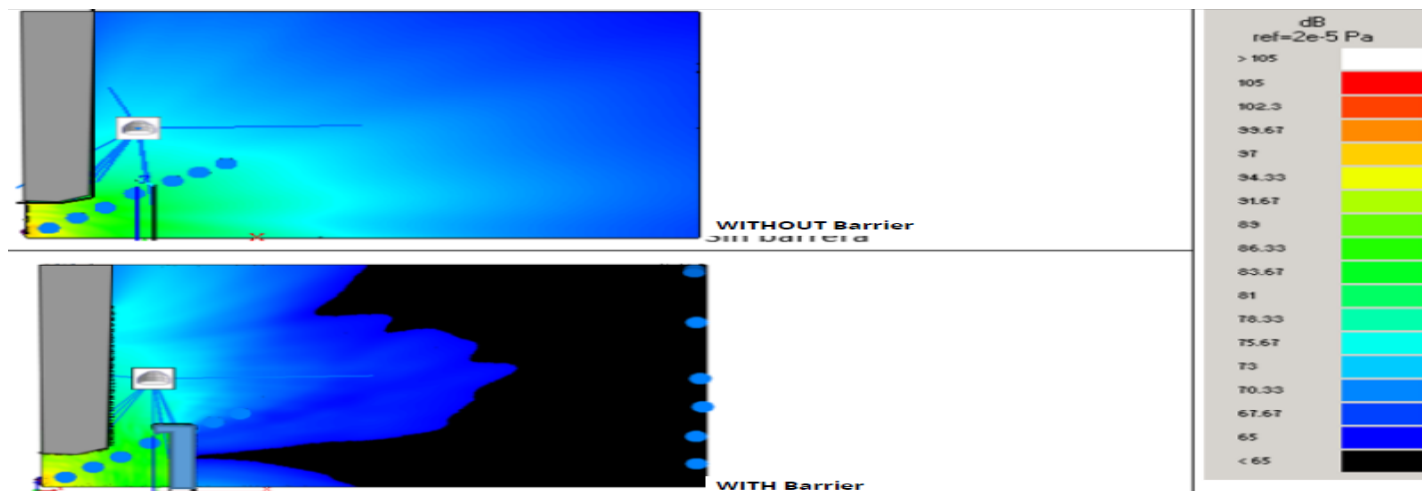
На састанку су чланови представили резултате мерења железничке буке у животној средини, квантификовање утицаја буке од сирене воза, као и процене на који начин може да се унапреди управљање буком, током процеса изградње стамбених јединица дуж железничких траса.

Поред тога, представљено је и смањење децибела буке са различитим инсталираним производима против буке са железнице, где су идентификовани нови производи и активности који могу да утичу на смањење буке, а примењују се на пружи и у пружном појасу, као што су:

1. Апсорбери буке (wave brakres) који се монтирају на постојеће панеле поред пруге,
2. Еластични причврсни материјал за шине,
3. Постављање гумених подложака на прагове испод шина,
4. Постављање ниских баријера,
5. Брушења шина,
6. Уградња дампера/амортизера на врат шине,
7. Постављање заштите на врат шине (rail shielding),
8. Политика проглашавања тихих рута од стране управљача инфраструктуре, на којима могу да саобраћају искључиво возови са кочницама од композитних материјала,
9. Постављање штитника преко обртних постоља на возовима,
10. Започет циклус мерења буке из воза са новом опремом која се поставља на осовине.

Када је у питању брза железница, уочен је тренд постављања посебних бетонских плоча уместо бетонских пагова на које се постављају шине, како би се смањила аеродимична бука, коју емитују брзи возови.

На састанку су у име ИЖС учествовали представници Одељења за заштиту животне средине и Центра за међународне послове.

Софтверска илустрација ширења железничке буке без и са баријером

Панели против буке од различитих материјала, израђени различитим технологијама на немачкој железничкој инфраструктури

Према мерењу буке чешког управљача железничке инфраструктуре, утврђено је да се монтажом апсорбера (dampera) на врату шине умањује бука за 2 децибела.

